

Studia i Materiały
Wydziału Teologicznego
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Nr 50

Redaktor serii:
Ks. ARTUR MALINA

Beata Urbanek

Rola głosu Jezusa w dziele Objawienia

Studium z teologii
Ewangelii według św. Jana

Księgarnia św. Jacka
Katowice 2009

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS	9
WYKAZ SKRÓTÓW	13
WSTĘP	19
ROZDZIAŁ 1. GŁOS OBLUBIEŃCA J 3,22–4,3	29
1.1. Zagadnienia literackie	29
1.1.1. Delimitacja	30
1.1.2. Kontekst literacki	34
1.1.3. Struktura	40
1.2. Analiza egzegetyczna	46
1.2.1. Okoliczności wydarzenia (3,22-24; 4,1-3).....	47
1.2.1.1. Jednoczesna działalność Jezusa i Jana (ww. 22-24).....	47
1.2.1.2. Zakończenie działalności (ww. 1-3).....	51
1.2.2. Postawienie problemu – prawomocność działalności Jezusa (ww. 25-26).....	52
1.2.3. Pierwsza część odpowiedzi Jana – Jan wobec Jezusa (ww. 27-30)	55
1.2.3.1. To, co człowiek otrzymuje – dar z nieba (w. 27)	56
1.2.3.2. Posłany przed Chrystusem (w. 28).....	57
1.2.3.3. Przyjaciel Oblubieńca, radujący się Jego głosem (w. 29).....	58
1.2.3.4. Wniosek – właściwy stosunek Jana do Jezusa (w. 30).....	63
1.2.4. Druga część odpowiedzi Jana – kim jest Jezus? (ww. 31-36).....	65
1.2.4.1. Przychodzący z góry (w. 31ab)	65
1.2.4.2. Świadek tego, co widział i słyszał (ww. 31c-33)	67
1.2.4.3. Umiłowany Syn Ojca, mówiący słowa Boże (ww. 34-35)	70
1.2.4.4. Wniosek końcowy – stosunek do Jezusa i jego konsekwencje (w. 36)	75
1.3. Teologia	78
1.3.1. Głos Jezusa – Oblubieńca wzbudzający radość	78
1.3.2. Głos Jezusa wypowiadającego słowa Boże	85
ROZDZIAŁ 2. GŁOS SYNA BOŻEGO I SYNA CZŁOWIECZEGO J 5,19-30	90
2.1. Zagadnienia literackie	90
2.1.1. Delimitacja	91
2.1.2. Kontekst literacki	95
2.1.3. Gatunek i struktura	99
2.2. Analiza egzegetyczna	106

2.2.1. Synowska zależność – tożsamość działania (w. 19)	106
2.2.2. Przyszła reakcja zdziwienia – dzieła Syna (w. 20)	108
2.2.3. Życie udzielane ludziom, sąd i cześć Ojca i Syna (ww. 21-23)	110
2.2.4. Słuchanie a życie (ww. 24-25)	113
2.2.5. Życie i władza sądenia dana Synowi (ww. 26-27)	119
2.2.6. Obecna reakcja zdziwienia – przyszłość ludzkości (ww. 28-29) 121	125
2.2.7. Synowska zależność – sąd (w. 30)	129
2.3. Teologia	131
2.3.1. Relacja Ojciec – Syn	131
2.3.2. Głos narzędziem udzielania życia	135
2.3.3. Głos narzędziem przeprowadzania sądu	141
ROZDZIAŁ 3. GŁOS DOBREGO PASTERZA J 10,1-18.26-29	146
3.1. Zagadnienia literackie	146
3.1.1. Delimitacja	147
3.1.2. Gatunek literacki	150
3.1.3. Struktura	154
3.1.4. Kontekst literacki	162
3.2. Analiza egzegetyczna	166
3.2.1. Mowa zagadkowa (ww. 1-5)	170
3.2.1.1. Sposób odróżniania pasterza od złodziei i rozbójników (ww. 1-3a)	170
3.2.1.2. Czynności pasterza wobec owiec oraz zachowanie stada wobec pasterza i obcego (ww. 3b-5)	173
3.2.2. Mowa objawieniowa (ww. 7b-18.26-29)	176
3.2.2.1. Jezus – Brama (ww. 7b-10)	177
3.2.2.2. Jezus – Pasterz (ww. 11-16)	181
3.2.2.2.1. <i>Jezus – Dobry Pasterz a najemnik (ww. 11-13)</i>	181
3.2.2.2.2. <i>Jezus – Pasterz wobec Ojca i owiec (ww. 14-15)</i>	185
3.2.2.2.3. <i>Rola Jezusa – Pasterza wobec innych owiec (w. 16)</i>	186
3.2.2.3. Refleksja chrystologiczna (ww. 17-18)	188
3.2.2.4. Owce (ww. 26-29)	190
3.2.2.4.1. <i>Jak rozpoznać owce Jezusa? (ww. 26-27)</i>	190
3.2.2.4.2. <i>Dary Jezusa i Ojca dla owiec (ww. 28-29)</i>	191
3.3. Teologia	194
3.3.1. Głos przenikający do wnętrza owiec	194
3.3.2. Głos jako znak rozpoznawczy Dobrego Pasterza	197
3.3.3. Głos w roli przewodnika do pełni życia	199

ROZDZIAŁ 4. GŁOS PANA J 11,38-44	203
4.1. Zagadnienia literackie	203
4.1.1. Delimitacja i miejsce w kompozycji całej perykopy	204
4.1.2. Kontekst literacki	214
4.1.3. Struktura i gatunek	217
4.2. Analiza egzegetyczna	223
4.2.1. Czas i miejsce akcji oraz charakterystyka postaci	223
4.2.2. Wypowiedź 11,25-26 jako klucz interpretacyjny znaku	226
4.2.3. Przyjście Jezusa do grobu (w. 38)	228
4.2.4. Pierwsze polecenie Jezusa i sprzeciw Marty (w. 39)	232
4.2.5. Wyjaśnienie Jezusa – chwała Boża (ww. 40-41a)	233
4.2.6. Modlitwa Jezusa (ww. 41b-42)	234
4.2.7. Wskreszenie Łazarza (ww. 43-44)	236
4.3. Teologia	241
4.3.1. Głos objawiający chwałę Bożą	241
4.3.2. Głos symbolem mocy	246
ROZDZIAŁ 5. GŁOS KRÓLA – ŚWIADKA PRAWDY J 18,33-38a	249
5.1. Zagadnienia literacko-historyczne	249
5.1.1. Delimitacja i struktura	250
5.1.2. Kontekst literacki	255
5.1.3. Tradycja i redakcja	261
5.1.4. Kontekst historyczny	263
5.2. Analiza egzegetyczna	267
5.2.1. Rozpoczęcie przesłuchania (w. 33)	267
5.2.2. Pytanie przesłuchiwanego (w. 34)	270
5.2.3. Odpowiedź i pytanie Piłata (w. 35)	271
5.2.4. Odpowiedź Jezusa – definicja Królestwa (w. 36)	272
5.2.5. Ponowne pytanie Piłata o bycie królem (w. 37a)	275
5.2.6. Odpowiedź Jezusa – objawienie istoty królowania (w. 37b)	275
5.2.7. Ostatnie pytanie Piłata – o prawdę (w. 38a)	281
5.3. Teologia	281
5.3.1. Głos świadczący o prawdzie	282
5.3.2. Głos narzędziem władzy królewskiej	285
ZAKOŃCZENIE	290
BIBLIOGRAFIA	294
1. Teksty źródłowe	294
1.1. Literatura biblijna	294
1.2. Literatura pozabiblijna	294

2. Dokumenty Kościoła	294
3. Komentarze	295
4. Opracowania szczegółowe	297
4.1. Opracowania dotyczące motywu głosu	297
4.2. Opracowania dotyczące badanych perykop	297
5. Opracowania ogólne	302
6. Pomoce filologiczno-encyklopedyczne	318
SUMMARY	320

TABLE OF CONTENTS

ABBREVIATIONS.....	13
INTRODUCTION	19
CHAPTER 1. THE VOICE OF THE BRIDEGROOM JN 3:22-4:3.....	29
1.1. Literary issues	29
1.1.1. Delimitation	30
1.1.2. Literary context.....	34
1.1.3. Structure	40
1.2. Exegetical analysis	46
1.2.1. Circumstances of the event (3:22-24, 4:1-3).....	47
1.2.1.1. Simultaneous activities of Jesus and John (vv.22-24).....	47
1.2.1.2. The end of the activity (vv.1-3).....	51
1.2.2. Setting the problem – legitimacy of Jesus’ activity (vv.25-26).....	52
1.2.3. The first part of John’s answer – John towards Jesus.....	55
1.2.3.1. What a man receives – a gift from heaven (v.27).....	56
1.2.3.2. Sent before the Christ (v.28)	57
1.2.3.3. A friend of the Bridegroom rejoicing at his voice (v.29)	58
1.2.3.4. Conclusion – a proper attitude of John towards Jesus (v.30).....	64
1.2.4. The second part of John’s answer – who is Jesus? (vv.31-36).....	65
1.2.4.1. The one who comes from above (v.31ab)	65
1.2.4.2. A witness to what he has seen and heard (vv.31c-33).....	67
1.2.4.3. God’s beloved Son who speaks the words of God (vv.34-35).....	70
1.2.4.4. Final conclusion – an attitude towards Jesus and its consequences (v.36)	75
1.3. Theology.....	78
1.3.1. The voice of Jesus – the Bridegroom which inspires joy.....	78
1.3.2. The voice of Jesus proclaiming God’s words	85
CHAPTER 2. THE VOICE OF THE SON OF GOD AND OF THE SON OF MAN JN 5:19-30.....	90
2.1. Literary issues	90
2.1.1. Delimitation	91
2.1.2. Literary context	95
2.1.3. Genre and structure	99
2.2. Exegetical analysis	106
2.2.1. Filial dependence – the identity of action (v.19).....	106
2.2.2. The future reaction of surprise – the deeds of the Son (v.20).....	108

2.2.3. The life given to people, judgment and honour of the Father and The Son (vv.21-23).....	110
2.2.4. Listening and life (vv.24-25).....	113
2.2.5. Life and authority to judge given to the Son (vv.26-27).....	119
2.2.6. Current reaction of surprise – the future of mankind (vv.28-29).....	125
2.2.7. Filial dependence – judgment (v.30).....	129
2.3. Theology.....	131
2.3.1. Father – Son relationship	131
2.3.2. The voice – an instrument of giving life	135
2.3.3. The voice – an instrument of judgment.....	141
CHAPTER 3. THE VOICE OF THE GOOD SHEPHERD JN 10:1-18,26-29	146
3.1. Literary issues	146
3.1.1. Delimitation	147
3.1.2. Genre.....	150
3.1.3. Structure	154
3.1.4. Literary context.....	162
3.2. Exegetical analysis	166
3.2.1. A riddle speech (vv.1-5)	170
3.2.1.1. A way of distinguishing shepherds from thieves and robbers (vv.1-3a)	170
3.2.1.2. Shepherd's action towards the sheep and the behaviour of the flock towards the shepherd and a stranger (vv.3b-5)	173
3.2.2. A revelatory discourse (vv.7b-18, 26-29).....	176
3.2.2.1. Jesus – the Door (vv.7b-10)	177
3.2.2.2. Jesus – the Shepherd (vv.11-16).....	181
3.2.2.2.1. <i>Jesus the Good Shepherd and the hired man</i> (vv.11-13).....	181
3.2.2.2.2. <i>Jesus the Shepherd towards the Father and the sheep</i> (vv.14-15).....	185
3.2.2.2.3. <i>The role of Jesus the Shepherd towards other sheep</i> (v.16).....	186
3.2.2.3. Christological reflection (vv.17-18)	188
3.2.2.4. The sheep (vv.26-29).....	190
3.2.2.4.1. <i>How to recognise Jesus' sheep?</i> (vv.26-27)	190
3.2.2.4.2. <i>The Father and Jesus' gifts for the sheep</i> (vv.28-29).....	191
3.3. Theology.....	194
3.3.1. The voice penetrating to the interior of the sheep.....	194
3.3.2. The voice as an identification of the Good Shepherd	197
3.3.3. The voice as a guide to the fullness of life.....	199

CHAPTER 4. THE VOICE OF THE LORD JN 11:38-44	203
4.1. Literary issues	203
4.1.1. Delimitation and a place in the composition of the whole pericope	204
4.1.2. Literary context	214
4.1.3. Genre and structure	217
4.2. Exegetical analysis	223
4.2.1. Time and place of the action and study of the characters	223
4.2.2. Statement 11:25-26 as an interpretative key of the sign	226
4.2.3. Jesus comes to the tomb (v.38)	228
4.2.4. Jesus' first order and Martha's opposition (v.39)	232
4.2.5. Jesus' explanation – glory of God (vv.40-41a)	233
4.2.6. Jesus' prayer (vv.41b-42)	234
4.2.7. Raising of Lazarus (vv.43-44).....	236
4.3. Theology.....	241
4.3.1. The voice which reveals God's glory.....	241
4.3.2. The voice as a symbol of power.....	246
CHAPTER 5. THE VOICE OF THE KING – THE WITNESS TO THE TRUTH	
JN 18:33-38A	249
5.1. Literary issues	249
5.1.1. Delimitation and structure.....	250
5.1.2. Literary context	255
5.1.3. Tradition and	261
5.1.4. Historical context	263
5.2. Exegetical analysis	267
5.2.1. The beginning of the interrogation (v.33)	267
5.2.2. The question of the interrogated (v.34).....	270
5.2.3. Pilate's answer and question (v.35).....	271
5.2.4. Jesus' answer – the definition of the kingdom (v.36).....	272
5.2.5. Another Pilate's question about being a king (v.37a).....	275
5.2.6. Jesus' answer – the revelation of the essence of the kingship (v.37b)	275
5.2.7. The last Pilate's question – about truth (v.38a).....	281
5.3. Theology.....	281
5.3.1. The voice witnessing to the truth	282
5.3.2. The voice as an instrument of royal power	285
CONCLUSION.....	290
BIBLIOGRAPHY	294
1. Sources:	294
1.1. biblical.....	294
1.2. extra-biblical	294

2. Church documents.....	294
3. Commentaries.....	295
4. Detailed studies	297
4.1. Studies on the motif of the voice	297
4.2. Studies on the analysed pericopes.....	297
5. General studies	302
6. Dictionaries and encyclopaedias	318
SUMMARY	320